

สรุปผลการวิจัย และขอเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า ความสามารถในการอ่านกับการเขียนคำ
 กว้าง และคำที่มีเสียง ร-ล ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีความสัมพันธ์กันมาก
 น้อยเพียงใด และความสามารถในการอ่าน หรือการเขียนคำกว้างของนักเรียนต่าง
 ระดับชั้นกัน หรือที่ต่างเพศกันจะมีความแตกต่างกันหรือไม่ นอกจากนี้ยังต้องการที่จะ
 ศึกษาว่ามีคำกว้างและคำที่มีเสียง ร-ล ตัวใดบ้างที่นักเรียนเขียนถูกและอ่านถูก เขียนถูก
 แต่อ่านผิด เขียนผิดและอ่านผิด เขียนผิด แต่อ่านถูก ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานไว้
 ๓ ประการคือ ความสามารถในการอ่านกับการเขียนคำกว้างของนักเรียนชั้นประถม
 ศึกษตอนปลาย สัมพันธ์กันประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งคือ ความสัมพันธ์ระหว่างความ
 สามารถในการอ่านและการเขียนคำกว้างแตกต่างกันระหว่างหญิงกับชาย และระหว่าง
 ชั้นต่าง ๆ สมมุติฐานประการสุดท้ายคือ ความสามารถในการอ่าน และ/หรือการเขียน
 คำกว้างแตกต่างกันระหว่างชั้นและระหว่างเพศ

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษา
 ตอนปลาย โรงเรียนสาธิตนำทิพย์ ๕ ห้องเรียนแบ่งออกเป็นชั้นประถมปีที่ ๕ ๓ ห้องเรียน
 จำนวน ๑๑๕ คน เป็นชาย ๖๕ คน หญิง ๕๐ คน ชั้นประถมปีที่ ๖ ๓ ห้องเรียน จำนวน
 ๘๒ คน เป็นชาย ๔๔ คน หญิง ๓๘ คน และชั้นประถมปีที่ ๗ ๓ ห้องเรียน จำนวน ๑๐๓ คน
 เป็นชาย ๖๒ คน หญิง ๔๑ คน รวมทั้งสิ้น ๓๐๐ คน แบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง
 โดยศึกษารวบรวมประมวลคำกว้าง และคำที่มีเสียง ร-ล ที่ใช้ในชั้นต่าง ๆ ในแบบเรียน
 ภาษาไทยตั้งแต่ ป. ๑ - ป. ๕ แล้วเขียนแผนผังประมวลคำกว้าง เพื่อเป็นแนวทาง
 ในการสร้างแบบทดสอบจากแผนผังที่สร้างไว้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกคำกว้างและคำที่มีเสียง ร-ล
 มา ๖๐ คำ โดยประกอบด้วยคำที่มีตัว "ร" กว้าง, คำที่มีตัว "ล" กว้าง, คำที่มีเสียง "ร",
 และคำที่มีเสียง "ล" อย่างละ ๑๕ คำ แล้วนำมาแต่งเป็นเรื่อง เพื่อใช้เป็นแบบทดสอบ
 การอ่านและการเขียน ต่อจากนั้นได้นำแบบทดสอบไปลองสอบ เด็กชั้นประถมปีที่ ๕ โรงเรียน

เทศบาลวัดเทพศิลาจำนวน ๑ ห้องเรียน (๓๗ คน) แล้วนำแบบทดสอบมาปรับปรุง จากนั้นนำไปทดสอบกับจำนวนนักเรียน ๓๐๐ คน ซึ่งผู้วิจัยได้สุ่มไว้แล้วจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสายน้ำทิพย์ การให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนและการอ่าน ถ้านักเรียนอ่านคำใดผิดจะได้ ๐ คะแนน ถ้าอ่านถูกก็ได้ ๑ คะแนน การให้คะแนนการเขียนก็เช่นเดียวกัน

จากนั้นก็รวมคะแนนการอ่านและการเขียนคำดังกล่าวของนักเรียนแต่ละคน แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์หาสิ่งต่อไปนี้ :-

๑. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการเขียนและการอ่านคำดังกล่าวของ
 - ๑.๑ นักเรียนทั้งหมด
 - ๑.๒ นักเรียนชาย
 - ๑.๓ นักเรียนหญิง
 - ๑.๔ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
 - ๑.๕ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
 - ๑.๖ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗
๒. ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
๓. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
๔. วิเคราะห์ความแปรปรวนชนิด ๒ ทาง (Two factorial design) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการอ่าน และ/หรือการเขียนคำกล่าวและคำที่มีเสียง ร-ล ระหว่างชั้นต่าง ๆ และระหว่างเพศ
๕. หาดำเนินการเขียนและอ่านคำดังกล่าวแต่ละคำผิด เป็นร้อยละของจำนวนผู้เข้าทดสอบทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. คำสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านกับการเขียน คำกล่าว และคำที่มีเสียง ร-ล ได้ดังนี้ :-

๑.๑	ของนักเรียนทั้งหมด	เท่ากับ	๐.๓๓๕
๑.๒	ของนักเรียนชาย	เท่ากับ	๐.๓๓๓
๑.๓	ของนักเรียนหญิง	เท่ากับ	๐.๓๔๔
๑.๔	ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	เท่ากับ	๐.๒๖๐
๑.๕	ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	เท่ากับ	๐.๒๕๗
๑.๖	ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗	เท่ากับ	๐.๓๔๗

๒. ผลการทดสอบความมีนัยสำคัญของคำสัมพันธ์สหสัมพันธ์ ทุกค่าจะมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ซึ่งตรงกับสมมติฐานข้อที่ ๑ แสดงว่าความสามารถในการอ่าน คำกล่าว และคำที่มีเสียง ร-ล ของนักเรียนทั้งหมด ของนักเรียนชาย ของนักเรียนหญิง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๖ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๗ มีความสัมพันธ์กับการเขียนคำดังกล่าว แต่ไม่สูงนัก นับว่าทั้งนักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ประถมปีที่ ๖ และประถมศึกษาปีที่ ๗ ถ้ามีความสามารถในการอ่านคำกล่าว และคำที่มีเสียง ร-ล เห็นอกเห็นใจ ก็จะสามารถในการเขียนคำดังกล่าวเห็นอกเห็นใจด้วย และจะมีคนอีกส่วนหนึ่งที่ไม่เป็นไปตามที่กล่าวนี้

๓. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคำสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านกับการเขียนคำกล่าวและคำที่มีเสียง ร-ล ของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กับประถมศึกษาปีที่ ๖ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กับประถมศึกษาปีที่ ๗ และของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กับประถมศึกษาปีที่ ๗ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๕ ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานข้อที่ ๒

๔. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างขนาดเฉลี่ยของความสามารถในการอ่าน และ/หรือการเขียนคำกล่าว และคำที่มีเสียง ร-ล

ระหว่างชั้นต่าง ๆ และระหว่างเพศ ปรากฏผลโดยเฉลี่ยดังนี้ :-

๔.๑ นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาตอนปลายมีความสามารถในการอ่านคำกล่า และคำที่มีเสียง ร-ล แตกต่างกัน แต่มีความสามารถในการเขียนคำดังกล่าวไม่ต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕, ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ มีความสามารถในการอ่านคำดังกล่าวสูงกว่านักเรียนชายในชั้นเดียวกัน

๔.๒ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕, ประถมปีที่ ๖ และประถมศึกษาปีที่ ๗ ทั้งชายหญิงมีความสามารถในการเขียนและอ่านคำกล่า และคำที่มีเสียง ร-ล ไม่แตกต่างกัน

๔.๓ นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาตอนปลายมีความสามารถในการอ่าน และ/หรือการเขียนคำที่มีตัว "ร" กล่าแตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕, ประถมปีที่ ๖ และประถมศึกษาปีที่ ๗ มีความสามารถในการอ่านคำดังกล่าวสูงกว่านักเรียนชายในชั้นเดียวกัน และนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕, ประถมปีที่ ๖ มีความสามารถในการเขียนคำดังกล่าวสูงกว่านักเรียนชายในชั้นเดียวกัน ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ทั้งนักเรียนชายและหญิงมีความสามารถในด้านนี้ไม่ต่างกัน

๔.๔ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕, ประถมปีที่ ๖, ประถมปีที่ ๗ ทั้งชายหญิงมีความสามารถในการอ่าน และ/หรือการเขียนคำที่มีตัว "ร" กล่าไม่แตกต่างกัน

๔.๕ นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาตอนปลายมีความสามารถในการอ่าน และ/หรือการเขียนคำที่มีตัว "ล" กล่าแตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ มีความสามารถในการอ่านคำดังกล่าวสูงกว่านักเรียนชายในชั้นเดียวกัน และนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีความสามารถในการเขียนคำดังกล่าวสูงกว่านักเรียนชายในชั้นเดียวกันด้วย

๔.๖ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕, ประถมปีที่ ๖ และประถมศึกษาปีที่ ๗ ทั้งชาย-หญิงมีความสามารถในการอ่านคำที่มีตัว "ล" กล่า ไม่ต่างกัน แต่มีความสามารถในการเขียนคำดังกล่าวต่างกัน กล่าวคือ โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ทั้งชายหญิงมีความสามารถในการเขียนคำดังกล่าวสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ทั้งชาย-หญิง

๔.๗ นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาตอนปลายมีความสามารถในการอ่าน และ/หรือการเขียนคำที่มีเสียง "ร" แตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕, ประถมปีที่ ๖ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ มีความสามารถในการอ่านคำดังกล่าวสูงกว่านักเรียนชายในชั้นเดียวกัน และนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีความสามารถในการเขียนคำดังกล่าวสูงกว่านักเรียนชายในชั้นเดียวกัน

๔.๘ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕, ประถมปีที่ ๖, ประถมปีที่ ๗ ทั้งชาย-หญิง มีความสามารถในการอ่านคำที่มีเสียง "ร" ไม่แตกต่างกัน แต่มีความสามารถในการเขียนคำดังกล่าวต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีความสามารถในการอ่านคำดังกล่าวสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ทั้งชาย-หญิง ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กับประถมศึกษาปีที่ ๖ และประถมศึกษาปีที่ ๕ กับประถมศึกษาปีที่ ๗ มีความสามารถในการเขียนคำดังกล่าวไม่ต่างกัน

๔.๙ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕, ประถมปีที่ ๖ และประถมศึกษาปีที่ ๗ ทั้งชาย-หญิงมีความสามารถในการอ่าน และ/หรือการเขียนคำที่มีเสียง "ล" แตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ มีความสามารถในการอ่านคำที่มีเสียง "ล" สูงกว่านักเรียนชายในชั้นเดียวกัน และนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕, ประถมปีที่ ๖, ประถมปีที่ ๗ มีความสามารถในการเขียนคำดังกล่าวสูงกว่านักเรียนชายในชั้นเดียวกัน

๔.๑๐ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕, ประถมปีที่ ๖, ประถมปีที่ ๗ ทั้งชาย-หญิง มีความสามารถในการอ่านคำที่มีเสียง "ล" ไม่ต่างกัน แต่มีความสามารถในการเขียนคำดังกล่าวต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ทั้งชายและหญิงมีความสามารถในการเขียนคำดังกล่าวสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ทั้งชาย-หญิง ส่วนผู้อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

๕. ผลการคิดจำนวนผู้เขียนและอ่านคำกล่าว และคำที่มีเสียง ร-ล แคละคำมีค เป็นร้อยละของจำนวนผู้เข้าทดสอบทั้งหมด ซึ่งแบ่งออกเป็นดังนี้ :-

๕.๑ คำที่นักเรียนเขียนไม่ผิดเลยมี ๑๕ คำแบ่งออกเป็น

คำที่มีตัว "ร" กล่าว ๓ คำ คือ มะพร้าว, ครู, เพราะ

คำที่มีตัว "ล" กล่าว ๓ คำ คือ เพลง, ไกล, กลวย

คำที่มีเสียง "ร" ๗ คำ คือ ร้อน, โรง, เรียง, ราน, แร,

รวง, เร้ว

เลย

คำที่มีเสียง "ล" ๖ คำ คือ เล่น, ลา, เวลา, ลง, แลว,

๕.๒ นักเรียนอ่านผิดทุกคำ

๕.๓ คำแต่ละประเภทที่นักเรียนเขียนผิดสูงสุดมีดังนี้ :-

คำที่มีตัว "ร" กล่าว คือ มะกรูด มีจำนวนนักเรียนเขียนผิด ๔๓.๓๓%

คำที่มีตัว "ล" กล่าว คือ พลาด มีจำนวนนักเรียนเขียนผิด ๒๖.๐๐%

คำที่มีเสียง "ร" คือ รong มีจำนวนนักเรียนเขียนผิด ๔๑.๓๓%

คำที่มีเสียง "ล" คือ loeng มีจำนวนนักเรียนเขียนผิด ๕๘.๓๓%

๕.๔ คำแต่ละประเภทที่นักเรียนอ่านผิดสูงสุดมีดังนี้ :-

คำที่มีตัว "ร" กล่าว คือ สกปรก มีจำนวนนักเรียนอ่านผิด ๕๕.๐๐%

คำที่มีตัว "ล" กล่าว คือ เพลง มีจำนวนนักเรียนอ่านผิด ๗๕.๓๓%

คำที่มีเสียง "ร" คือ roeng มีจำนวนนักเรียนอ่านผิด ๕๖.๖๖%

คำที่มีเสียง "ล" คือ lom มีจำนวนนักเรียนอ่านผิด ๑๕.๓๓%

๕.๕ คำที่นักเรียนเขียนผิดและอ่านผิดมีดังนี้ :-

คำที่มีตัว "ร" มี ๑๒ คำ คือ ทราก, มะพร้าว, มะกรูด,
กรวด, ตรวจ, เตรียม, ตะกร้า, พรอม, โกรธ, ทรง, กระโดด, สกปรก

คำที่มีตัว "ล" มี ๑๒ คำ คือ คลอง, ปลา, เปลี่ยน, พลาด,
กล่าว, กล่าว, กล่าว, เปลือก, คลาน, กล่าว, เปลา, ปลอย

คำที่มีเสียง "ร" มี ๔ คำ คือ รม, ริม, รัว, เรือ, รong,
หัวเราะ, ริม, รวด

คำที่มีเสียง "ล" มี ๔ คำ คือ ลาน, loeng, lom, ลม, มาลี,
ลอง, ลวก, ลื่น, ลม

๕.๖ คำที่นักเรียนเขียนถูก แต่อ่านผิดมีดังนี้ :-

คำที่มีตัว "ร" มี ๓ คำ คือ มะพร้าว, ครู, เพราะ

คำที่มีตัว "ล" มี ๓ คำ คือ เพลง, ไกล, กลวย

คำที่มีเสียง "ร" มี ๗ คำ คือ รอน, โรง, เรียน, ธาน,
 แรง, รong, เร็ว

คำที่มีเสียง "ล" มี ๖ คำ คือ เลน, ล่า, เวลา, ลง, แลว,
 เลย

๕.๗ รอยละของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่อ่านคำต่าง ๆ แต่ละคำฝึกสูงกว่า
 รอยละของจำนวนนักเรียนที่เขียนคำแต่ละคำดังกล่าวฝึก จะมีเพียงบางคำที่รอยละของ
 จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่เขียนคำต่าง ๆ แต่ละคำฝึกสูงกว่ารอยละของจำนวนนักเรียน
 ทั้งหมดที่อ่านคำต่าง ๆ ดังกล่าวแต่ละคำฝึก คือ

คำที่มีตัว "ร" กล่าว มี ๒ คำ คือ ตราค, มะกรุก

คำที่มีตัว "ล" กล่าว ไม่มี

คำที่มีเสียง "ร" ไม่มี

คำที่มีเสียง "ล" มี ๕ คำ คือ โลง, ลม, ลอง, ลวค, ลีน

ขอเสนอแนะ

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำกล่า และคำที่มีเสียง ร-ล มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และร้อยละของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่อ่านและเขียนคำดังกล่าวแต่ละคำผิด ก็สูงเป็นส่วนใหญ่ จึงกล่าวว่าการใช้คำกล่าว และคำที่มีเสียง ร-ล ในการเขียน การอ่าน ตลอดจนการพูดมีขอบกพรองอยู่มาก เมื่อเป็นเช่นนี้ย่อมจะก่อให้เกิดความสับสนในการใช้ภาษาไทย ดังได้อธิบายมาแล้วในบทที่ ๑ จึงสมควรอย่างยิ่งที่สถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษา จะได้หันมาพิจารณาหาทางแก้ไข และป้องกันขอบกพรองต่าง ๆ ดังกล่าวเสียโดยเร็ว การจัดการสอนเพื่อบรรเทา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

๑. ควรส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาของเด็ก
๒. ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยทุกระดับให้สืบเนื่องต่อกัน ควรมีห้องปฏิบัติการภาษาไทยในสถาบันฝึกหัดครูต่าง ๆ มีเครื่องมือเครื่องใช้ในการฝึกการแก้การพูดคำกล่าว คำที่มีเสียง ร-ล และคำที่เป็นปัญหาอื่น ๆ อย่างน้อยควรมีเครื่องบันทึกเสียง เพื่อให้เด็กได้เปรียบเทียบเรียนรู้การออกเสียงและการใช้ภาษาที่ถูกตอง ตลอดจนวัดผลการออกเสียงของตนเองอย่างทันที่ ทำให้เห็นข้อผิดพลาดและยังช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็ว
๓. ในโรงเรียนควรจะได้กวาดขันในเรื่องคำกล่าว และคำที่มีเสียง ร-ล กันอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษา สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องวางรากฐานในเรื่องดังกล่าวให้ดีที่สุด เพราะถ้าขั้นต่อมาแก้ไขในชั้นสูง ๆ ขึ้น อาจจะสายเกินไปหรือเสียเวลาในการแก้ไข และจะหาวิธีการที่ดีพอได้ยาก
๔. ครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดี ต้องพยายามปรับปรุงตนเองในด้าน การออกเสียงให้ชัดเจน และเขียนได้ถูกต้องเสมอ ครูทุกคนไม่ว่าจะเป็นครูสอนภาษาไทย หรือวิชาอื่น ๆ ควรจะถือเรื่องการใช้ภาษาที่ถูกตองเป็นเรื่องสำคัญ ไม่ควรปล่อยให้เป็นการละเลยของครูภาษาไทยฝ่ายเดียว

๕. ทางโรงเรียนควรขอความร่วมมือจากทางบ้านให้ช่วยกันระมัดระวัง และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ดังกล่าวด้วย

๖. ควรมีการรณรงค์ ให้วิทยุ โทรทัศน์ และสื่อมวลชนอื่น ๆ ใ้ปรับปรุง ตัวผู้พูด รวมทั้งการโฆษณาต่าง ๆ ด้วยภาษาที่ถูกต้องและชัดเจน

๗. ควรปลูกฝังทัศนคติที่ว่า การออกเสียง ร - ล และคำคล้ายต่าง ๆ ใ้ชัดเจนถูกต้องนั้น เป็นคุณสมบัติของผู้ที่มีการศึกษาก็ประการหนึ่ง และในทางตรงกันข้าม ควรจะเน้นให้นักเรียนไ้ตระหนักว่า การพูด การอ่าน ตลอดจนการเขียนคำดังกล่าว ไม่ถูกต้อง เป็นคุณสมบัติที่ไม่พึงปรารถนา และเป็นข้อบกพร่องที่คองแก้ไข ต้องช่วยกันชี้แจงให้นักเรียนเห็นอันตรายของการเอาอย่างในทางผิด ๆ ในคานการพูด การอ่าน เพราะคองไปถาคผิด ๆ มาก ๆ เช้า ภาษาไทยจะวิบัติหนักขึ้น ๆ

๘. ควรจะได้มีการรวบรวมคำคล้าย และคำที่มีเสียง ร - ล ใ้เป็นแบบฝึกหัดให้นักเรียนใ้ปฏิบัติอยู่เสมอ

จากข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้น ถ้าหากโรงเรียนและสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ ตลอดจนหน่วยงานบริหารการศึกษาจะไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยเชื่อว่า ข้อบกพร่องในการใ้คำคล้ายและคำที่มีเสียง ร - ล คงจะลดน้อยลง ซึ่งเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยบรรเทาความวิบัติของภาษาไทยใ้ได้ใ้สาคหนึ่ง

ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

๑. ควรศึกษาเรื่องการออกเสียงคำกล้ำและคำที่มีเสียง ร -ล ในเด็กชั้นเล็ก ๆ ควบ เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้แบบทดสอบที่เป็นรูปภาพทั้งหมด หรือใช้วิธีสนทนา เนื่องจากเด็กระดับนี้ยังอ่านหนังสือไม่ได้

๒. ควรศึกษาเรื่องนี้ที่มีตัว "ว" เป็นตัวกล้ำควบ โดยแยกประเภทของคำกล้ำออกมาศึกษา เป็นประเภท ๆ ไป กล่าวคือ คำที่ตัว "ร" กล้ำ "ล" กล้ำ และ "ว" กล้ำ

๓. การศึกษาเรื่องนี้ในครั้งต่อไป ควรคำนึงถึงตัวแปรที่เกี่ยวกับเชื้อชาติ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม อาชีพของบิดามารดา ความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนความสามารถของครู (ในการใช้คำกล้ำ และคำที่มีเสียง ร -ล) ว่ามีส่วนสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่าน การเขียน หรือการพูด คำกล้ำและคำที่มีเสียง ร -ล ของนักเรียนเพียงใด

๔. ควรจะไต่ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา และผู้รับผิดชอบทางการศึกษาระดับสูง ๆ ตลอดจน ครูใหญ่ และครูทั่วไป ว่า การใช้คำกล้ำ และคำที่มีเสียง ร -ล บทเรียนนั้น เป็นปัญหาสำคัญที่ควรจะได้รับ ความสนใจ และนำมาพิจารณาหาทางแก้ไขหรือไม่ หรือจะยอมรับว่าเป็นเรื่องธรรมดา ที่ควรจะปล่อยให้ไปดังที่ได้เป็นมาแล้ว

๕. เนื่องจากการวิจัยพบว่า นักเรียนหญิงมีความสามารถในการอ่านและการเขียนคำกล้ำและคำที่มีเสียง ร-ล สูงกว่านักเรียนชาย และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ประถมปีที่ ๖ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ มีความสามารถในด้านนี้ไม่ต่างกัน จึงน่าจะศึกษาสาเหตุของเรื่องนี้ดู

๖. นอกจากขอเสนอแนะดังกล่าวมาแล้ว ก็ควรจะศึกษาชอภกรของอย่างอื่นที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยด้วย

๗. ควรมีเครื่องมือที่ดีสำหรับใช้ในการศึกษาเรื่องนี้ เช่น เทป เป็นต้น